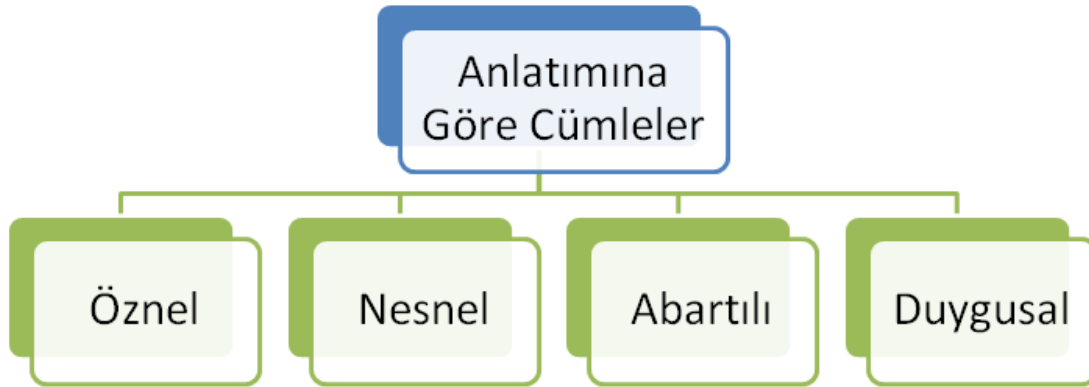

- Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar üzerinde durulur.

Cümle kurarken ifade ettiğimiz bazı yargılar **tamamen şahsi yorumlarımızdan** oluşurken bazıları ise **kişiden kişiye değişmeyen, genel geçer** yargılardır. Bazen cümlelerimizde **abartılı ifadeler** bazen de **duygusal ifadeler** kullanırız.

Öznel Anlatım (Kişisel Görüş, İfade)

- Söyleyenin **kişisel görüşlerini, beğenilerini, duygularını** vb. ifade eden anlatımdır.
- Bu yüzden öznel yargılı cümleler **kanıtlanamaz** ve **ölçülemez**.
- **Kurmaca, sanatsal metinler öznel cümleler**den oluşan öznel bir anlatımla yazılır.

"Bilirsiniz ki ben, politika işlerinden **hiç hoşlanmam**." -B. Felek

"Biz çocuklar evimizi **çok beğendik**." -A. Kutlu

"Şu kadın milletin kışkırtıcılığının **hiç sonu yok**." -A. Midhat

"Kitap ve gazete yayımı işi bizim **can davamızdır**." -R. N. Güntekin

Nesnel Anlatım (Tarafsız Görüş, İfade)

- Söyleyenin kişisel duygu ve görüşlerini **ifade etmeyen**, **genel geçer**, **herkese göre aynı olan**, **kişiden kişiye değişmeyen** yargıların olduğu anlatımdır.
- Bu yüzden nesnel yargılar, **kanıtlanabilir** ve **ölçülebilir**.
- **Bilgilendirici**, **öğretici** **metinler nesnel cümlelerden** oluşan nesnel bir anlatımla yazılır.

"Sosyal ve bilimsel konuda araştırmalar, makaleler yayımlar." -A. Kutlu

"12.yüzyılda insanlar bizim ülkemize Türkiye demektedy." -İ. Ortaylı

"1919 yılı Mayısının 19'uncu günü Samsun'a çıktım." -M. K. Atatürk

"Ertesi gün, tarih imtihanı vardı." -Y. Z. Ortaç

"Vakit kuşluğu aşmış, öğleye geliyordu." -N. Cumali

Abartılı Anlatım (Abartılı İfade)

- Bazen anlatmak istediklerimizi abartılı bir şekilde ifade ederiz. **Abartılı anlatımı kullanmak aslında bir ifade zenginliğidir**. Türkçe bu bakımdan zengin bir dildir. Örneğin "Çok fazla ödevim var." demek yerine "**Dünya kadar ödevim var.**" deriz.

"Eve döneyim desen Feneryolu istasyonuna **dünya kadar yol var.**" -S. M. Alus

"Ahali **gülmekten kırılıyordu.**" -R. N. Güntekin

"İşkembe ayıklamaktan, bulaşık yıkamaktan **göz açamıyordum.**" -O. Kemal

"Önüne bırakılmış dosyalar **dağ gibi**di." -A. Kulin

Duygusal Anlatım (Duygusal İfade)

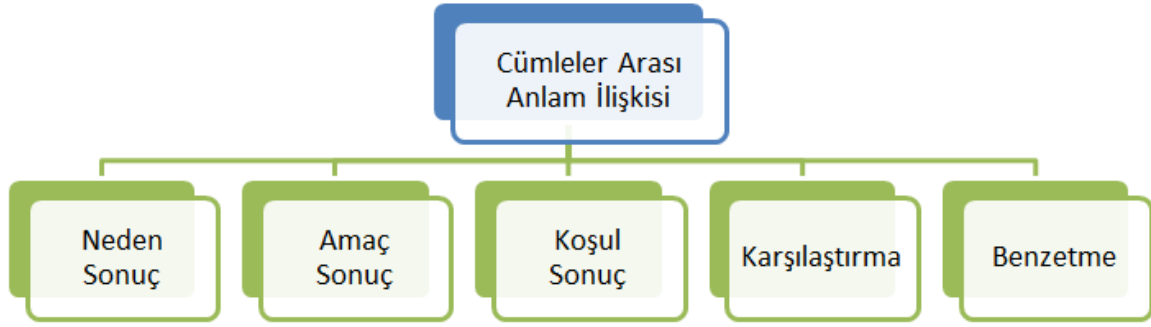
- Söyleyenin **duygularını belli ettiği cümleler** duygusal anlatımlı cümlelerdir. Örneğin, "Bugün çok mutsuzum." **cümlesinde söylenin hissettiği duygu mutsuzluktur**.

"**Berbat** bir han odası." - Yusuf Ziya Ortaç

"Kapının ağzında duran kız kardeşim, hayret dolu bakışlarını anneme çevirdikten sonra **gözyaşlarına boğularak** evden çıktı." -E. Şafak.

"Sabaha karşı aşağı indi, aralık kapıdan **korka korka** babasına baktı." - Reşat Nuri Güntekin

"Korkunç jestlerle yaptığı kara bulut tasvirleri bizi yeniden **dehşete düşürdü.**" -R. N. Güntekin

Neden - Sonuç İlişkili Cümleler

Yargının gerçekleşmesi bir **nedene (sebebe)** bağlıdır.

- Yani **neden - sonuç cümlelerinde** yargı bir **sebepe yüzünden** gerçekleşmiştir.

"Çok az lakırtı söylediği için sevdiği arkadaşları bile **kendisini iyice anlayamamışlardı.**" - Ö. Seyfettin

"Ona ilk hitap eden adam olduğu için ona **yüreğini açmak ihtiyacını duyuyordu.**" -Y. K. Karaosmanoğlu

"Kimseleri beğenmediğinden çok **geç evlendi.**" -E. Şafak

"Karıkoca bu kuzu yüzünden güzel bir **kavga ettiler.**" - Ö. Seyfettin

Amaç - Sonuç İlişkili Cümleler

- Yargının gerçekleşmesi bir amaca bağlıdır.
- Yani **amaç - sonuç cümlelerinde** yargı bir **amaç için, bir amaç uğruna** gerçekleşmiştir.

"**Bu ikramın sebebini anlamak için** telaşsız bekledi." -N. Hikmet

"Bu genç şairin **dostluğunu kazanmak için** hiçbir külfete katlanmadım." -M. Ş. Esendal

"**Define bulmak uğruna** kazmadıkları mezar kalmadı."

"**Bu imtihanı geçmek için** gecesini gündüzüne katıp çalıştı."

"**Konya'ya gitmek üzere** evden iki saat evvel ayrılmıştı."

- Amaç - sonuç ile sebep - sonuç cümleleri **sıkça birbirine karıştırabilir. Sebepler**, nedenler **genellikle gerçekleşmiş; amaçlar** ise genellikle henüz gerçekleşmemiştir.
- **Amaç**, ulaşmak istenilen bir **hedefi** ifade eder. Sebep, bir şeyin olmasına **yol açan** şeydir. Örneğin, "Düşmemek için yavaş yürüyor." cümlesinde yürüyenin **hedefi**, amacı **düşmemektir**.
- "Düştüğü için hızlı yürüyemiyor." cümlesinde yürüyenin hızlı yürüyememesine **yol açan durum düşmektir**. Yere düşmek gibi bir amacı yoktur.

Koşul - Sonuç İlişkili Cümleler

- Yargının gerçekleşmesi bir koşula bağlıdır.
- Yani **koşul - sonuç cümlelerinde** yargının gerçekleşmesi **için bir koşul (şart) vardır**.

"**Görseniz** bu genci çok **beğenirsiniz**." -M. Ş. Esendal

"Rahmi bu dileklerin **içten olduğuna inansa teşekkür edecek**" -T. Buğra

"**Doğru yürüse** kerpiçliğe **varacaktı**." -T. Buğra

"**Verdiği haberi duysa** ne kadar **sevinirdi** şuradaki güzel Rus Hanım" - K. Tahir

"**En geç haftaya teslim etmek üzere** bu kitabı **alabilirsin**."

"**Ondan uzaklaşmadıkça** emeklerinin hepsi **boşa gidecek**."

Karşılaştırma Cümleleri

- Bir şeyin diğerlerinden **benzer ya da farklı yönlerinin** belirtildiği cümlelerdir.
- Karşılaştırma cümlelerinde **kıyaslama** söz konusudur.
- "**Daha, en, göre, kadar**" vb. sözcükler karşılaştırma yapmak için kullanılır. Bu sözcükler olmadan da karşılaştırma yapılabilir.

"İstanbul'un balıkları **kadar** balıkçıları da hoştur." -S. F. Abasıyanık

"Bu hayatta **hepimizden daha** şanslıydı."

"**Diğer insanlara göre** halimiz vaktimiz yerinde, çok şükür."

"**Eskiden** mahalleli birbirini korur kollardı, **şimdilerde** mahalle bile kalmadı."

Benzetme Cümleleri

- Cümlelerimizde benzetmeyi bir şeyin niteliğini daha etkili anlatmak kullanılır.
- Bir varlığın özelliğini anlatmak için **o özelliği taşıyan başka bir varlıktan** yararlanılır.

"**Kaplumbağa gibi** yavaş yürüyorsun."

"**Bu göz alabildiğine düzlük, sinsî bir bataklık gibidir**." - Azra Erhat

"**İki açık sarı tel** terli alnımızın üstüne yapışmıştı." - Sait Faik Abasıyanık (Saçlar sarı tele benzetilmiş.)

Klasikhoca.com

SINAVLAR DEĞİŞSE DE SORULAR HEP KLASİK!